

§. 9.

Strany mají náhradu škody prostředkem zvláštní žádosti pohledávati u příslušného vrchního soudu zemského (potahmo u vojenského soudu apelačního), a bylliby vrchní soud něco zavinil, u nejvyššího soudu (u nejvyššího soudu vojenského).

V této žádosti pojmenování buďte příběhové skuteční, z nichž škoda vzešla, i suma náhrady aneb věc, která se nahraditi má, a předloženi buďte průvodové náležití, pokud jich strana předložiti může. Strana si může tuto žádost buď sama sepsati nebo si ji může dáti vzdělati od přítele právního, který má právo, strany zastupovati.

Žádosti, ježto by dle obsahu svého viděly se býti nemístné, buďtež ihned odvrženy a příčiny toho přivedeny.

§. 10.

Vidíli se žádost za náhradu býti důvodná, má vyšší soudce v příčině toho z povinnosti úřadu buď sám, nebo skrze soud první instance, jehož se věc netýče, anebo dle okolností skrze zvláštní komisi, pro vyzvědění viny a vyhledání náhrady zřízenou, náležité vyšetření zavésti, a v něm netoliko úřad, u kterého se porušení neb zanedbání povinností úředních přihodilo, nébrž i jednoho každého úředníka nebo zřízence, který by snad byl povinen, náhradu učiniti, jak co se týče zanedbání povinnosti úřední, tak i co se týče věci, která se má nahraditi a sumy žádané náhrady, písemně nebo ústně vyslyšeti.

Potom budiž, jestli poklad státní náhradou povinen (§. 7), požádána finanční prokuratura aneb jiný zástupce k ruce pokladu státního zřízený, aby o spisech z vyšetřování vzešlých neb jinak z povinnosti úřadů sebraných ústní neb písemné mínění pronesli, jestli ale obec povinna, učiniti náhradu, tedy budiž v dobrém zdání v příčině toho slyšen její zástupce.

§. 11.

V tomto vyšetřování budiž z povinnosti úřadu přihlíženo k tomu, aby se dle práva na jisto postavilo, zdali byly povinnosti úřední porušeny neb zanedbány a v čem to porušení neb zanedbání záleželo, kterým úředníkům neb zřízencům se takové porušení neb zavinění za vinu klade, a bylli při něm nějaký zlý úmysl anebo nedopatření.

Vyšetřování buď tak vedeno, aby všichni, jichž se dotýče, důkladně byli vyslyšeni, aby všechny okolnosti, které by jim byly k dobrému nebo na škodu, stejnou pečlivostí z povinnosti úřadu byly vyhledány, a aby vedlé potřeby užito bylo průkazů všelikých, v řádu soudu civilního obsažených, aniž by třeba bylo, jich formou se vázati.